

BİYOFİLİK TASARIM HEM İÇİNDE ÇALIŞAN İNSANLARA HEM DE ETRAFINDAKİ DOĞAYA SAYGILI BİNALAR YARATIYOR. GÜN GEÇTİKÇE STRESİ ARTAN İŞ TEMPOSUNU DENGELEMEYİ HEDEFLİYOR. BU HEDEFE ULAŞMAK İÇİN BAZI PRENSİPLERİ ESAS ALIYOR

DOĞA VE İŞ VERİMLİLİĞİ

'Biyofilya' kavramı dünyaca ünlü biyolog E. O. Wilson tarafından yaklaşık 20 yıl önce dile getirildi. E. O. Wilson, insanoğlunun yaşayan tüm varlıklara içgüdüsel olarak ilgi duyduğunu ve ilişki kurduğunu öne sürdü. Biyofilya insanın doğanın bütününe, bitki ve diğer hayvan türlerine duyduğu merakı ve sevgiyi ifade edecek şekilde genişledi. Kavramın mimari ile keşiştiği noktada ise yepyeni bir akım doğdu: 'Biyofilik tasarım.' Biyofilik tasarım hem içinde çalışan insanlara hem de etrafındaki doğaya saygılı binalar yaratıyor. Gün geçtikçe stresi artan iş temposunu dengelemeyi hedefliyor. Bu hedefe ulaşmak için bazı prensipleri esas alıyor. Örneğin; biyofilik ofiste herkes doğal gün ışığı alacak konumda oturur. Ofisin iç ve dış duvarlarının mümkün olduğunca şeffaftır. Tüm çalışanların doğayı görebilmeleri sağlanır. İç mekânlarda yoğun bitki kullanımı ile bitkilerin havayı temizleme ve sesi azaltma özelliğinden faydalanılır. Ofisin içinde ve binanın bütününde sürdürülebilir şekilde elde edilmiş doğal malzemeler kullanılır. Klima kullanımı minimuma indirilir veya tamamen bırakılır. Farklı mekanizmalar devreye alınarak ofisin temiz hava ile ısıtılması/soğutulması sağlanır. Yağmur toplama ve arıtma sistemleri suyu tuvaletlere, ısıtma/soğutma mekanizmalarına ve bahçe kullanımına yönlendirir. Böylece şebekeden su alımı azaltılır. Hatta çalışanlar işe bisiklet ile gelmeye özendirilir ve evcil hayvanlarını yanlarında getirmelerine izin verilir. Özetle; biyofilik ofis sadece gözü okşayan ofis değildir. Doğal kaynak tüketimini en aza indirgeyen ve insanın yaşam ile bağıni destekleyen ofistir.

BİYOFİLYA KAVRAMI DOĞRULTUSUNDA TASARLANAN MEKANLAR ARTACAK

Biyofilik tasarımın yaygınlaşmasının en önemli sebebi, yürütülen tüm araştırmaların doğanın iş verimliliği üzerindeki olumlu etkisini kanıtlamasıdır. Kavramın ve tasarım akımının çıkış noktası iş verimliliği olmasa da, insanın doğa ile yakın çalışması belirgin bazı sonuçlar doğurur. Münih ve Rochester üniversitelerinin 2011 yılında ortaklaşa yürüttüğü araştırmaya göre sadece yeşilin tonlarına bakmak dahi yaratıcılığı ve motivasyonu tetikliyor. Araştırma sırasında 69 kişiden oluşan denek grubu ikiye ayrılıyor. Grubun bir kısmına yeşil, kalanına farklı bir renk gösteriliyor. Birkaç saniyelik gösterimin ardından yaratıcılık seviyesini gösteren bir soru yöneltiliyor. Örneğin; basit teneke kutunun nasıl kullanılabilceği soruluyor ve mümkün olduğu kadar fazla alternatif düşünceleri isteniyor. Yeşil farklı renklere karşı test ediliyor ve her durumda yeşile bakan katılımcıların diğer renklere bakanlara göre daha fazla cevap bulduğu görülüyor. Sonuç 'Yeşil Etkisi' olarak adlandırılıyor. Texas Üniversitesi'nden Dr. Roger S. Ulrich tarafından yapılan araştırmaya göre iç mekânda bitki kullanımı gibi basit bir aksiyon mekânda çalışanların stresini azaltıyor ve iş üretkenliğini yüzde 12 artırıyor. Amsterdam'daki ING Bankası binası, 1987 yılında temel biofilik prensipleri uygulamaya aldığı anda iş günü kaybı yüzde 15 azaldı. Binadaki enerji sistemlerinin değişimi 700 bin dolara mal oldu. Yıllık enerji tasarrufu ise 2.6 milyon dolara ulaştı. Rakamların ötesinde, ING Bankası görece yeni bir kavramı işe taşıyarak insan kaynakları ve sürdürülebilir gelişim alanlarında liderlik gösterdi. Finansal kriz sonrasında çalışanın yükü şüphesiz ağırlaştı. Daha az sayıda insan daha fazla işi yürütmek zorunda... Sonuçta iş verimliliği ve yaratıcılık her zamankinden daha da önemli. Yöneticiler çalışanların zihinlerini berraklaştıracak, içlerindeki yaratıcı gücü tetikleyecek çözümlerin peşinde. Gelecek yıllarda biyofilya kavramı doğrultusunda tasarlanan mekânların Türkiye'de de yaygınlaşacağı kesin. Tasarımın da ötesinde, çalışanın doğa ile ilişkisini güçlendiren kurumsal projeler ile karşılaşmayı bekleyelim. Doğanın yaratıcılığa etkisi neredeyse içgüdüsel bir doğruluk içeriyor.